

Raadighed, som den aldrig tidligere har havt. Men den ærede Taler blev Beviset derfor skyldig. Jeg hørte meget vel, at han saa omtrent, forekom det mig, repeterede sin Tale, som han holdt under Adresseforhandlingen, men det forekommer mig ogsaa, at den allerede dengang fandt sin Gjenbrudelse. Smidlertid er der afskillige Punkter, som jeg dog vil dvæle lidt ved, og jeg vil opfordre den ærede Taler til at paavise lidt nøiere, hvad han egentlig har sagt, thi ellers bliver det Hele Paastande og kun Paastande. Den ærede Taler bemærkede, at vi havde allerede faaet mange Reformere, og at vi kunde faa Reformere nok, og han nævnte saa til Exempel paa Kirkens Omraade. Der, sagde han, havde vi faaet Reformere og kunde faa Reformere nok. Men maa jeg da spørge den ærede Taler, hvad der er flet paa Kirkens Omraade siden 1849? Ja, et Mindretal har af Naade faaet Lov til at oprette Valgmenigheder; men det store Flertal har aldeles ingen Ret faaet. Endnu bortgives der aarlig 2—3 Millioner Rigsdaler til Præstefabet, med hvilke Midler der skaltes og valtes, uden at Befolkningen i mindste Maade har Lod eller Del deri. Og har dette kunnet blive anderledes? Jeg gad nok set den ærede Taler komme frem med Paastand derom. (Stemmer: Med Bevis!) Ja, ærede Medlemmer ved Siden af mig sige, at Paastande kan han nok komme frem med, men ikke med Beviser; det var ogsaa det, jeg mente. Det er netop det, jeg bebrejdede den nuværende Regering, at den Intet har gjort for at fremme, hvad jeg vil kalde den personlige Udvikling og den personlige Frihed. Jeg kunde være meget enig med det ærede Medlem for Ribe Amts 4de Valgkreds (Kermansen) igaar i, at det havde været bedre, om vi kunde have kommet til det, jeg kalder folkelig Selvstyrelse, ad en mere, jeg vil ikke sige regelmæssig, men mere fremadskridende Vej end den, der nu synes at skulle betrædes. Jeg kunde være enig deri, men en Betingelse for, at det skulde kunne ske, maatte aabenbart være den, at Regeringen vilde have fremmet det, som jeg kalder den personlige Udvikling. Har den villet det? Har den gjort det Mindste for, at det store Flertal kan faae Indflydelse paa Valget af deres Præster? Den har gjort det muligt for nogle faa Rige at bygge sig Valgmenighedskirker og at lønne deres Præster, men har den gjort Noget for alle de Andre? Det er det, jeg paastaar, at den ikke har, og jeg tror at kunne bevise det; thi Beviset er, at Intet er flet, og at der intet Forslag har været forelagt derom. (Frederiksen: Hvis er Skylden?) Man spørger: Hvis er Skylden? Kan det ærede Medlem for Maribo Amt (Frederiksen) dog virkelig for Alvor paastaa, at der har været lagt frem af den nuværende Regering Forslag, som have givet eller have villet give Tallet i Menighederne nogenformelt anden Indflydelse end den, de af Naade kunde faae paa

Spørgsmaalet om, hvem der skulde være deres Præst? Jeg troede virkelig, det var Noget, der ikke behøvede at bevises. Det Samme gjælder paa Stolens Omraade. Friskolen har til Nød — ogsaa der har man sat den personlige Frihed til Side — for de Rige faaet Lov til at eksistere, og for saavidt de Rige have villet aabne Døren for de Fattige, have disse kunnet komme med, men man har Intet gjort, for at Friskolen kunde trives under lige Raar med Statsstolen, og man har tilbagevist de Forslag, der i den Henseende have været gjorte. Dette gjælder paa ethvert Omraade: paa Kirkens, paa Stolens, paa det kommunale osv. Jeg kunde vende mig til de mange Løsteparagrafer i Grundloven af 1849. Svore de blevne af? (En Stemme: De staa der endnu). Ja, de staa der endnu, men uopfyldte, det er Sagen. Er der om disse Sager fremkommet Forslag fra Regeringen; har denne fremlagt Forslag om Offentlighed og Mündtighed i Retspleien, om Afskillelse mellem Forvaltningen og Retspleien osv.? Hvad er det blevet til med Kirkens Afskillelse fra Staten eller med Indførelsen af en Kirkeforfatning? Eller er der f. Ex. blevet forelagt noget Forslag om Ministeransvarlighed? Man skulde dog tænke, at dette var Noget, der særlig maatte ligge den nuværende Regering paa Sinde. Intet af alt dette er flet. Der staar i Grundlovens § 92, at al til Adel, Titel og Rang knyttet Forret skal være afskaffet, men den høitagtede Justitsminister, Folkethingsmanden for Aalborg, har en anden Opfattelse, thi han har til forskjellige Embeder knyttet visse Forretigheder — jeg sigter derved til Forretighederne ved Ballø —, og den høitagtede Minister kan være overbevist om, at naar Regeringen nu snart vil blive opgjort, vil ogsaa det tyngre noget i Bøgtkaalen, at han endnu staar paa det forældede Standpunkt med Begunstigelser. Saaledes kunde der fortsættes, og jeg haaber nu, at den ærede Folkethingsmand for Odense Amts 3die Valgkreds vil vise, at der virkelig til Indfrielsen af Grundlovens Løsteparagrafer har foreligget noget alvorligt Forslag, eller at der overhovedet har været bragt i Forslag Reformere i Retning af personlig Frihed paa de af mig antydede Omraader. Det ærede Medlem sagde endvidere, at vi have faaet stor Indflydelse paa Bevillingsmyndigheden. Men veed den ærede Folkethingsmand da ikke, at Finantsloven paa ingen Maade ser ud saaledes, som det var ønskelig? Veed det ærede Medlem da ikke, at netop Finantsloven kan ikke komme til at se saaledes ud, fordi der forud derfor maa gaa en stor Mængde Reformere. Den ærede Folkethingsmand for Varde (S. J. Christensen) kom igaar efter en meget omhyggelig Gennemgang af Grundloven til det Udsagn, at folkelig Selvstyrelse var umulig, og jeg hørte nok, at han nævnte nogle Grundlovsparagrafer, f. Ex. den første, og endvidere nævnte han,